

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak.
Egy évre: Negyedévre 8 korona.
Három évre 12
Hat évre: Negyedévre 5
Egy évre 20

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyesszám ára 4 fillér. ==
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

A közgyűlés akarata ellen.

— nov. 27.

Különös dolog történt a tegnapi közgyűlésen.

Napirendre került a két év óta üresen álló hetedik tanácsosság betöltésének kérdése.

A szabadelvűpárt, mely nagy többségben van a törvényhatósági bizottságban, előzetesen megvitatta az ügyet és egyhangu határozattal kimondta, hogy a hetedik tanácsosi állást be kell tölteni, különösen azért, mert a közművelődési ügyek vezetésére egész ember szükséges.

A városi tanács ugyanezt hangoztatta. Mint legilletékesebb véleményező kijelentette, hogy a közművelődési ügyek a város kárára megsínylik, ha szétforgácsolva a főjegyző s több tanácsos munkakörébe osztódnak. A megokolás is világosan hangsúlyozta, hogy a közművelődési tanácsosság nélkülözhetetlen.

A közgyűlésen pedig egymás után állottak fel az ellenzék érde-

mes, kiváló alakjai, akik midőn a város művelődéséről, haladásáról van szó, nem ismernek, soha sem ismertek pártpolitikát és ezek az ellenzéki vezéregyéniségek, Juhász Ignác, dr. Fejér Ferenc, dr. Freund Jenő és mások mind a mellett foglaltak állást, hogy a hetedik tanácsosra szükség van, a közművelődési ügyeket egy külön tanácsosra kell bízni.

Tisztán meg volt állapítható, hogy a közgyűlésen megjelent 138 bizottsági tag közül legalább 100, tehát óriási többség lelkesedéssel elfogadná a tanács javaslatát, vagyis a hetedik tanácsosi állás betöltésére szavazna.

De csodálatos és érthetetlen zavar miatt a tanács javaslatára nem nyílt alkalma szavazni az óriási többségnek, jóllehet név szerint való szavazást is kértek, hogy mintegy tüntessenek a debreceni törvényhatóságnak állásfoglalása mellett a közművelődési tanácsosság javára.

Igazán rejtelmes, miért kellett

még is egy helyi Pató Pál jelszavára azt határozni, hogy: ej ráérünk erre még!

Ugy látszik a kérdés feltevését egy személyes sérelem miatt keletkezett nemes felháborodás zajában sokan nem értették meg és meggyőződésük ellen tévedésből szavaztak.

Ilyen félreértés már az októberi közgyűlésen is előfordult. Akkor megtagadták a lóversenyre szánt 100 arany díj kiadását. Pedig az a kérdés így hiába bocsátódott akkor szavazásra; mert a városnak szerződése van a 100 arany kiadására, ezt meg kell fizetni, bár a közgyűlés leszavazta, ha nem fizeti meg a város, beperlik és elverik rajta a port.

A közművelődési tanácsosságra nincs ugyan ily kötelező szerződése a városnak. De talán ennél is jobban kötelezheti Debrecen városát az a vérszerződés, mely a nemes debreceni polgárságot a nemzeti művelődés országos érdekeivel vérszerint összeköti s a nemzet általá-

Idegesség.

A Szabadság számára írta: **Báttaszéki Lajos.**

Mulatóhely, a hol azok szórakoznak, a kiknek sok pénzük és még több idejük van: a kacér kis külön szoba ablakai nyitva vannak, és élénk színeivel bevilágít rajtuk a nyári hajnal. Az asztalon egy félig és több egésszen üres pezsgős palack, havanna szivarok és egy pár ott felejtett női keztyű van.

Az ideges: 30 éves.

A doktor: 40 éves

Az ideges: (tölt a poharakba, fáradt hangon) Bizony doktorkám, egy-egy ilyen éjszaka után érezzük csak igazán, hogy milyen hitvány az élet.

A doktor: (kocint) Mi ebből a tanulságos, hogy ne éjszakázzunk! . . .

Az ideges: Könnyen beszél maga doktor. Ne éjszakázzunk! . . . Az így kimondva nagyon egyszerű. De mit csináljunk ha nem tudunk aludni?

A doktor: Aludni mindenki tud. A kinek nincs nyugodt álma, annak vagy rossz a lelkiismerete, vagy pedig beteg.

Az ideges: Már pedig én sem meg nem gyilkoltam, sem ki nem raboltam senkit. Azonfelül beteg sem vagyok, Az egész bajom egy kis idegesség.

A doktor: És ön ezt nem tartja betegségnek?

Az ideges: Betegségnek? . . . Ahogy vesszük. Hiszen fennjárom vele, nincs lázam, egy kis fejfájáson kívül fájdalmat sem igen okoz. Ha az idegesség betegség akkor mindnyájan betegek vagyunk.

A doktor: (komolyan) Nagyon téved barátom.

Az ideges: Ugyan miben édes doktor?

A doktor: Abban, ha azt hiszei, hogy mindenki ideges. . . Ismerem ezt a maguk kedvelt hazugságát. Epen annyit ér, mint a másik, a mellyen elhittetik magukkal, hogy az idegesség egy kis általános, divatos kellemetlenség, a mely épen úgy vele jár a kultúrával, mint a villamosság, vagy az aszfalt.

Az ideges: Hát nem így van?

A doktor: (belemelegedve) Nem

és ezerszer nem! Hosszu orvosi gyakorlatom alatt elég alkalmam volt az embereket megfigyelni. Hígyje el nekem, csak azok az emberek idegesek, a kik megérdemlik. (izgatottan) Pincér, mit szaladgál az asztal körül? Nem látja hogy beszélgetünk? Ne háborgasson! . . . Mit is mondtam? Igen . . . Igen csak az az ember ideges a ki reá szolgált.

Az ideges: Hogy érti ezt?

A doktor: Mindjárt megmagyarázom. Ép lelkű ember, a ki a természet törvényei szerint él, a ki iparkodik betölteni azt a helyet, a melyet hivatása és kötelességei számára az életben kijelölték, nem lehet ideges.

Az ideges: (gondolkozva) Istenem, hiszen ezek között is találunk . . .

A doktor: Nem ezek közt nem találunk idegeseket. Az ideges ember lelkében feltétlenül van valami önmaga által okozott disszonancia. Már kérdés persze, hogy a legnyugalmasabb viszonyok között is megőrizhetjük-e lelkünk összhangját?

Halmágyi Sámuel

női- és leány felöltők

egnagyobb árúházában,

— Debreczen, Piacz-u. 47. ez.

Rendkívül olcsó árban lesznek elárúsítva:

Női- és leány felöltők, valódi szörmeboák, karsmantlyuk, muffuk, szörme kalapok, sport sapkák, gypaju és selyem-blouzok, zsuponok

óriási nagy választék.

nos fejlődésének igényeihez szorosan fűzi.

Itt tehát ki kell a csorbát kőszörűlni minden áron. A törvényhatósági-bizottság mely tegnap megtévedt, helyre hozhatja még a hibát kellő törvényes alakban a mai közgyűlésen vagy pedig a decemberi rendes közgyűlésen.

Végre is a közgyűlés a saját akarata ellen csak nem sodorható Kiss Albert herosztrateszi szereplése kedvéért abba a hinárba, mely a legjobb irányu fejlődést fojtaná el.

Reméljük, hogy ebben a kérdésben nem hangzott el az utolsó szó tegnap és mégis lesz közművelődési tanácsos Debrecenben!

— nov. 27.

— **Az uzsora-törvény.** Az uzsora-törvényjavaslat vázlatát az igazságügy-miniszteriumban elkészült. A héten volt e tárgyban az utolsó konferencia Lányi miniszteri tanácsos elnöklete alatt. Most a törvényjavaslat részletes kidolgozásával foglalkoznak, ami heteket vesz igénybe. A projektum felöleli az uzsora minden válfaját s a pénz, az áru, és a gabona-uzsorat egyaránt szigorú megtorlással sújtja. A törvényjavaslathoz terjedelmes indoklás készül, amit csak a tervezet kidolgozása után vesznek munkába. Így tehát az uzsora-törvényjavaslat csak januárban kerülhet a képviselőház asztalára.

A zárt ülés.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 26.

Kubik Bélának a minap történt napirendelőtti felszólalására Apponyi Albert gróf, a képviselőház elnöke tudva-

levőleg kijelentette, hogy a képviselőház házi nyomorúságai tárgyában zárt ülést fog egybehívni.

A zárt ülés természetesen meg is lesz rövidesen a Nessi-ügy elintézése után és ezen az ülésen újból szóba kerülnek az állandó országháznak már részben ismert, részben pedig a gyakorlat és tapasztalatok következtében felismert bajai.

Igy sok a panasz még mindig a léghuzam miatt. A művezetőség egy mérnököt már kiküldték, illetve a terembe beküldték a nulfányozás végett, de ez nem tudott rájönni a léghuzam okára s így újabb tanulmányokat követelnek az érzékenyebb honatyák.

Vannak azonban ennél sokkal nagyobb és komolyabb bajok, amiket a képviselők e zárt üléseken tárgyalni akarnak. Így a legtöbb panasz a miatt van, hogy az állandó országházban a képviselőket kereső idegenek hasztalan várakoznak és hogy ha már sikerrel jár is a várakozás, ez 1—2 óra hosszát is eltart. Ennek pedig kettős oka van. Az egyik az, hogy a fogadó terem igen messze van az új ülésteremtől, lenn a félemeleten. E miatt, a míg a szolga feljár, a míg az illető képviselőt megtalálja, s a míg az lejön, addig az ülésnek is vége van. Első sorban tehát azt óhajtják, hogy a fogadóterem az ülésterem közelében legyen. A másik óhajtás az, hogy az országháznak szokatlan nagy méretei miatt több terembiztosítást és szolgát alkalmazzanak oly célból, hogy a képviselők könnyebb feltalálására rendelkezésre állhassanak.

A régi képviselőházban ugyanis könnyű volt megtalálni a képviselőket. Minden helyiség közel volt egymáshoz és egy szolga 5 perc alatt bejárhatta valamennyit. Itt félórába kerül, amíg egy ember a buffet, olvasót, könyvtárt, haznagyi hivatalt és folyosókat bejárja. Ezen pedig csak úgy lehet segíteni, ha számon tarthatják, ki hol van. De maga az a körülmény, hogy most négy különböző helyen berendezett ruhatár van, rendkívül megnehezíti a képviselők szá-

mon tartását, mert az is sok időbe kerül, míg meytudják, itt van-e a keresett képviselő?

A harmadik és legfontosabb ügy: a nyilvánosság kérdése. Amióta az állandó országházat megnyitották, még nagyobb a közönség érdeklődése a parlament iránt, mint ezelőtt volt. A hely pedig kevesebb. Naponként 3—400 ember keres és kér délelőttönként jegyet a házban. Holott a képviselő urak azokat rendszerint már előző napon lefoglalták, de legalább háromnegyed részét a jegyeknek. A földszinten alkalmazott tisztviselő rendszerint csak 25—35 jegyet kap naponként, a mi szinte botrányosan kevés. Ez a mizéria pedig első sorban a vidéki közönséget érinti, amely egy-két napra feljövén Budapestre, jogosan elvárhatja, hogy ha a drága pénzen épült országházát látni akarja és képviselőit hallani szeretné, ez a kívánsága okvetetlenül teljesedjék.

Mi, kik e sorokat írjuk, számtalan panaszt hallottunk vidékiektől, hogy kétféle három délelőttöt is elvesztek, a nélkül, hogy az országházba bejuthattak volna. Már pedig a legjogosabb kívánsága a vidékieknek, hogy őket, ha egyszer egy esztendőben az országházba akarnak jutni, ne várakoztassák, de különösen, hogy el ne utasítsák őket. Az ő számukra naponként külön legalább is 100 jegyet kellene félretenni — a minimális déli 12 óráig. És csak azután volna szabad a jegyekkel rendelkezni.

Szóba fog még kerülni az ülések idejének megváltoztatása is, de e felett nem fognak dönteni.

Városi közgyűlés.

Első nap.

— nov. 27.

Hajdúvármegye vendégszeretét élvezte tegnap a város, midőn törvényhatósági bizottsága a novemberi közgyűlésre a vármegye tanácstermébe gyűlt össze.

A vármegye vendéglátó készsége érezhető volt a szépen világos, esinosan elrendezett és jól fűtött teremben s a városatyák hálás mosolygással fogadták a figyelem sok külső jelét, ezek közt a megyei hajduság díszes őrállását.

A közgyűlés iránt feltűnő nagy volt az érdeklődés. Délután 3 órára a terem egészen megtelt.

Az utcairészt, a Király, Bocskay és Kossuth arképei közt álló három hosszú zöld asztal körül a tisztikar toglalta el. A falak mentén jobbra-balra s az asztalok mögött elhelyezett széksorokon pedig a törvényhatóság bizottsági tagjai szorongtak.

Az ügyeket a közgyűlés méltóságos nyugodtsággal vette sor szerint tárgyalás alá s általában a városi közgyűlésen a higgadt szellem, a polgári kötelességérzet tudata észrevehetően uralkodott.

Egyes akadémikusok, felszólalás kötöztette egyszer-másszor a jól előkészített tanácsi javaslatok biztos irányba gördülő kerekét, de az akadályokat hamar elgördítették.

Sajnos azonban, hogy a 7-ik tanácsosi állás betöltését zavaros félrema-

Az ideges: Hiszen épen az az!...

A doktor: (oda sem halgat) Az élet, akár milyenek a külső körülmények, tele van csalódással. Itt van például ön. Gazdag, független, nincsennek gondjai, mégis ideges. Öröklött hajlamról itt alig lehet szó. Ismertem az ön családját. Az atyja egész életét a sport és gazdálkodás foglalta el, édes anyja pedig tipusa volt a jó gazdasszonynak. Nervozitásnak nálunk nyoma sem volt. Mi lehet mégis az oka az ön idegességének?

Az ideges feszülten: Ezt szeretném én is tudni!...

A doktor (mind jobban gondoltaiba merülve): A megoldás voltaképpen egyszerű. Egész fiatalon belekóstolt az élet örömeibe. Pénze volt. Nem volt dolga, egészen átadhatta magát a gyönyörűségeknek. Az ital és a nők elveszik a magukét. Ha a helyett dolgozott volna.

Az ideges: Nos?

A doktor: Ha dolgozott volna... Akkor sem tudom vajon nem lenne ideges? A sok munka is megőrli az idegeket és a kevés vagy mérsékelt munka is kell, hogy eredménynyel járjon. A sikertelen munkánál és az ezt követő szepesszínél nincs semmi, a mi jobban feloldná a lelkünket. Hát még ha a munka kenyérgonddal is jár!

Az ideges (kárörömmel): Lám, lám még dolgozni sem szabad?...

A doktor (zavartan): Azt nem mondtam. De hát miért nem nősz meg?

Az ideges (nagy füstfelhőt bocsát ki): Megnőszülni? ... Nem is gondolok reá...

A doktor: Pedig ez biztos gyógyszer... a családi élet szelid nyugalma elsimít minden bajt. Igaz viszont, hogy minden családi életben vannak viharok. A gyermekek... Mennyi veszélyeséget, kellemetlenséget, apró és nagy gondot okoznak a gyermekek... (Elkeseredve) Igazán legjobb lenne Diógenesnek lenni. Eh, ördög vigye el ezt az egész idegességi problémát! Menjünk haza!

Felkászolónak. Fizetnek. A hajnal hűvös, hát csendesen köpenyeikbe bujnak. Az ajtónál

A doktor: Különbözn tudja mit, bevallok önnek valamit.

Az ideges: Nos?

A doktor rövid habozás után: En is ideges vagyok!... Gyorsan beugrik a kocsijába és elhajt.

Az ideges: (Csendeskárörömmel néz utánna. Majd beül egy másik kocsiba) A Stefánia utra és azután a Duna-partra. (Magában.) Aludni még ugysem tudok...

gyarazás vagy kislelkűség folytán mellőzték.

Részletes h iradásunk a következő:

Puky Gyula főispán üdvözölve a bizottsági tagokat, az ülést megnyitotta.

A Nemzeti Múzeum ünnepe.

Napirend előtt felszólalt

Ferenczy Gyula, aki felemlítette, hogy a Nemzeti Múzeum éppen e napon ünnepli alapításának századik évfordulóját. Indítványozta, hogy a közgyűlés üdvözölje ebből az alkalomból a múzeum igazgatóságát és az ünnepségen résztvevőket.

A közgyűlés egyhangu lelkesedéssel fogadta az indítványt.

Komlóssy Artur főjegyző nyomban felolvasta az üdvözlő táviratot, melyet a közgyűlés magáévá tett.

Az üdvözlő távirat ez:

Nemzeti Múzeum
Budapest.

Debrecen város törvényhatóságának együttlevő bizottsági közgyűlése lelkesen üdvözlöi 100 éves fennállása alkalmából nemzeti múzeumunk igazgatóságát és annak fenkölt ünnepében résztvevőket.

Debrecen város közönsége.

A polgármester jelentései.

A közgyűlés napirendjére 41 tárgy volt kitűzve. Ezek közt az elsők a polgármester jelentései, melyeket **Csóka Sámuel** polgármesteri titkár olvasott fel a közgyűlés tudomásul vette.

Az ügylhátrány jegyzék.

A szervezeti szabályzat értelmében a tanács nevében **Komlóssy Artur** hemuttatta az ügylhátrány jegyzékről a tanács javaslatait.

Ennek alapján a színház városi kezelésbe vételének kérdését 1903-ra halasztotta a közgyűlés: mert ezt a dolgot eddig alaposan előkészíteni nem lehetett.

A többi pontokról szóló jelentést a közgyűlés tudomásul vette.

Iskolai ügyek.

A belügyminiszter nem hagyta jóvá a róm. kath., ev. ref. és ágostai elemi iskolák építésére s rendezésére megszavazott kölcsönök felvételét. A minisztérium elvi álláspontokra hivatkozott.

Törvényhatóságok átiratai.

Ezzel szemben a tanács most azt javasolta, hogy újból kérje a közgyűlés a megszavazott összegek kivételes jóváhagyását.

Varga Kálmán előadása alapján a közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát azzal, hogy legkésőbb 1903-ig az elemi iskolák dolga rendbe jöjjön.

A következő pontok törvényhatósági átiratok, melyeket különböző ügyekben Szabolcs, Heves, Torontál, Szepes vármegyék, Budapest, Arad, Pozsony városok intéztek Debrecen városához.

Ezek alapján **Komlóssy Artur** előadása értelmében II. **Rákóczi Ferenc** fejedelem kassai szobrára 200 koronát

szavazott meg a közgyűlés. A városházán továbbá iv lesz az önkéntes adakozók részére.

A **fűzes-abonyi-debreceni** törvényhatósági utnak az állami közutak hálózatába vételét a tanács javaslata alapján a közgyűlés pártolja.

A vasárnapi munkaszünetnek a hivatalnokokra kiterjesztését kérte Torontál. A közgyűlés tudomásul vette.

A **tátrai tengerszem** ügyében Szepesvármegye azt kívánja, hogy a nemzeti közgyűlés elhatározza, hogy hasonló szellemben felír a képviselőházhoz.

Budapest átirat a katonai javaslatok tárgyában. A póttartalékosok behívásáról szóló törvényjavaslat ellen hasonló szellemű feliratot javasolt a tanács. Mivel azonban az azóta visszavont javaslat helyett benyújtott ujone felmentési javaslat ellen ugyanilyen átirat érkezett, a közgyűlés 50 tagjának indítványára elhatározták, hogy a két ügyet összekapcsolják és tiltakozó felirattal fordulnak a képviselőházhoz.

Pártolta a közgyűlés **Arad** átiratát a közalapítványi és árvapénzek kezeléséről szóló törvény módosítása érdekében és **Pozsony** átiratát a magyar ipar és kereskedelem, valamint a hazai szellemi erők pártolása tárgyában.

Ellenben az új választási törvény tárgyában átküldött feliratot nem pártolja a közgyűlés.

A hetedik tanácsosi állás.

Ismeretes dolog, hogy a szervezés szabályzatának előkészítése abban maradt, mert a tisztújítás előtt törvényes határidőn belül a szervezési szabályzat átdolgozása lehetetlen.

Ennélfogva a tisztújítást a régi szervezeti szabályzat szerint tartják meg. A tanács javaslata az, hogy a 7-ik tanácsosi állás is fenntartandó és betöltendő. Különösen azért, mert a közművelődési tanácsosságramint külön osztályra szükség van. A közgyűlés lelkesedéssel elfogadta a javaslatot.

Kiss Albert mégis ellene szölt takarékosági szempontból. Halasszák el az ügyet. Ráérünk művelődni!

Freund Jenő a közművelődési tanácsosságot okvetetlenül szükségesnek tartja.

Juhász Ignác szintén lehetetlennek tartja a közművelődési ügykör megosztását.

Óri Mihály össze-vissza beszélt és sértő feltevéseket hangoztatott **Juhász** ellen.

Puky főispán ezért **Órit** rendreutastotta, amit pártkülönbég nélkül nagy többség helyeselt.

A közgyűlés hangulata itt már forrongani kezdett.

Névszerint való szavazást kértek husznál többen, hogy a hetedik tanácsosság betöltendő. Ennek föltétlen többsége

meg is volt a közgyűlésen, mert a szabadelvűpárt elértekezlete egyhangulag hozzájárult és a függetlenségi párt is nagyrészt helyeselte. Azonban a főispán úgy tette fel a kérdést, hogy a nagy zűrzavarban. sokan nem is értvén meg jól a kérdést, 63 szavazattal 58 ellenében **Kiss Albert** halasztási indítványát fogadtak el, vagyis *marad minden a régiben.*

Tehát *nem kell Debrecennek közművelődési tanácsos.* Pedig a hangulat olyan volt, hogy legalább kilenc-tized többség szavazta volna meg a 7 tanácsosság betöltését.

Apróbb ügyek.

Ezután általános figyelmetlenség, megcsappant érdeklődés mellett apróbb ügyeket intéztek el. Ezek közt az új sertésrakodónál létesítendő vízvezetékre 25000 koronát megszavaztak, a nőegyletnek 5 öl tüzi fát adtak, a forgópénztár tőkájének (30,000 korona) tízezer koronával szaporítását megengedték. A pénztári feleslegnek cheque-számlán kétötöd részben a debreceni takarékpénztárnál, háromötöd részben a többi intézeteknél elhelyezését mondták ki.

Két kisebb fegyelmi ügy bejelentett elintézése után következett a

A kertészeti egylet ügye.

A kertészeti egylet feloszlóban van és visszakinálja 27 hold földjét a városnak. Működését már 1890 ben beszüntette, **Simonffy Imre** kir. tanácsos polgármester mint az egylet elnöke részletes jelentést tett az egylet hosszu küzdelmeiről, nemes törekvéseinek meddőségéről. Ajánlotta, hogy a város átvéve az egylet birtokát, fizesse ki 11,660 korona adósságát. A tanács javaslata az volt, hogy a város vegye vissza a birtokot s fizesse ki a tartozást.

Ez ellen egy pár gyöngye szó hangozott, de a közgyűlés nagyon helyesen és méltányosan úgy határozott, hogy a polgármester kívánságát méltányolja. E szerint a tanács javaslatát elfogadták és ezzel az ügyl befejeződött.

Puky főispán erre az ülést berekesztette. Mára még egy pár ügyl elintézése maradt.

A népkönyha megnyitása.

Ajánlva a könyörülő szivek figyelmébe.

Irta: **Koncz Ákos.**

Az emberiség története szomoruan igazolja azt, hogy kevés öröm nyomában sok a jajszó és siralom. — Szegények mindig lesznek köztetek — mondá a világ Megváltója és isteni jóslata évezredek folyamán bevált, mert milliók sóhaja száll az ég felé naponta vigasztalásért és könyörületért az emberekhez.

Az emberiség egy részének nyomora nő a téli napokban, midőn a munka szünetel s a kereső kezek téltlenségre vannak kárhoytatva. A szegénység két-

Karácsonyi ajándéknak

a legkedvesebb egy életnagyságu **Platin** Aquarell vagy **Pastell** kép. Ilyen képek elő-
o o o o állítására o o o o

legjobban és legolcsóbban **HARTH GUSZTAV** fényképész képes
Piacz-u. 34. sz. a.

szeres erővel nehezedik a vagyontalanok lelkére és az éhezők és didergők csoportja könyeitől nedves fekvőhelyén kenyérért és meleg ruháért eseng.

Mi volna ezek sorsa, ha a Mindenható a könyörülő szeretet szent érzetét nem ültette volna be az emberek szívébe? Elvesznének a szegénység, nyomor és betegség sokszor hármassal terhe alatt talán atkokat szórónak születésük percére, mint a bibliai Jób rettentő szenvedései közepett.

És valamint a szenvedés, a bánat, a szív keserve egykoru az emberiséggel, épp úgy a szeretet is együtt született az emberi életrebredés első percével. És azóta világok alakultak át, a népek milliói váltakoztak életre-halálra: megifjodott erőben, szellemben a megvénhedt és sok küzdelmet látott föld, vonaglott és győzött a szent Igazság aszerint, amint jók vagy rosszak voltak az emberek; minden megváltozott, csak egyszert érzés maradt üdén, tisztán, ragyogóan, jólesőleg világítva és melegítve: a szeretet által megszentelt részvét és könyörület szent érzése.

A világ nagy, sokszor megnevezhetetlen művei felett igen sokszor suhogott volna az Isten ostora, ha a részvét, a szeretet nem ellensúlyozzák bűneinket.

A szeretet, az Isten lelke az emberben mentette meg már nem egyszer a világot és rendületlen konfessziója hittemnek, hogy míg a részvét csillaga az emberek lelkén ragyog, nem lesz ez a vén föld egészen sötét sohasem.

Debrecen sz. kir. város társadalmá nem is zárkózott el sohasem a szegények gondviselése elől.

Maga a nemes város ezeket és ezeket ad a nyomor enyhítésére. Egyeseknek, testületeknek lelke az első esdő szóra felnyílik s abból a részvét jótékony aranyosje hull a földig lerothadt szívekre.

Es ez a szeretet, a könyörületnek ez az áldásos harmata begyógyítja a szenvedők sebeit, megtartja őket az életnek, sőt többnek: a bizalomnak, a hitnek az emberek jószágában, hálát fakasztva lelkükben az Isten és emberek gondozó szeretetért.

Valamint minden nagybörösben, úgy nálunk is megnyílik az idén is a népkönyha.

Bizonyára százával fognak tódulni a szegények a szeretet asztalához e télen is. A korán beállott dermesztő hideg, az évről-évre rosszabbra forduló megélhetési viszonyok, a sors nehéz csapása alatt hervadt szenvedőket, elhagyott özvegyeket, apátlan árvákat mind odaterelik a népkönyhához, hogy a könyörülő szeretet melegénél megfázott lelkük gondozásban részesüljön.

Evről-évre ott vagyok a népkönyhán. Látom a sötét nyomort s a nyomában lepergő hálakönyveket. Látom az emberek ezreire nehezülő inséget, a gyermekek didergő kezét, reszkető ajkát és esengését a kenyérért... Itt-ott a valódi, az alázatos, a hálás szegény mellett látok egy-egy elzülőt, a szenvedélyektől eltorzult arcot, de nincs eröm ezt a boldogtalant elküldeni a szeretet forrása mellől. Ki tudja milyen agybontó csapás kergette őt a bűn lejtőjére? Nem tört-e meg nemesebb érzése az őt ért rettentő csapások alatt? Nem, nem tudom őt elűzni onnan, mert nem merek itélőbíró lenni ott, ahol a sors és végzet kegyetlenül vagy igazságosan márcitörte bírói pálcáját...

A népkönyha ennek dacára nem a munkakerülő mentsvára s ha elvétve

egy-egy méltatlan is kap segítséget, az elenyészik azok mellett, kikkel valóban jót teszünk, midőn a téli nehéz időkben nyomorukon enyhítünk.

Az igazi szegényeket, az önhibájukon kívül agyongyötört lelkeket kívánjuk mi odagyűjteni a szeretet asztalához. Kiválogatjuk az érdemeseket gonddal, szeretettel és figyelemmel s ha mégis megtörténik, hogy érdemtelenekek is részesülnek a jótéteményben, eszünkbe jut az Üdvözítő mondása, hogy a világ olyan mint a tengerbe merített háló, mely nemcsak a nemes, de a rossz halakat is magába fogadja.

Ne bántson tehát senkit, ne idegenítsen el egy adakozni kívánó lelket sem egy-egy méltatlan gondozása akkor, midőn ezer és ezer érdemes szegény áldja szeretetünk munkás erejét.

És éppen azért én most is bizodalommal fordulok Debrecen sz. kir. város nemes szívé társadalmához. Mint az előző években, most sem lesz kérésem kiáltó szó a pusztában. Szavaim gyöngségét, könyörgő szózatom erőtelenségét, irásom színtelenségét pótolja a könyörülő szeretet szent érzése és az a boldogító hit, hogy a szegényeknek juttatott fillér értéke felhat az Isten szívéhez.

A nemes város által felállítandó és a debreceni jótékony nőegylet által vezetendő népkönyha az eddigi helyen december 14-ikén nyílik meg. A szeretet asztalára szánt adományokat akár készpénzben, akár természetben már most szívesen veszi a debreceni jótékony nőegylet pénztárosa Szűcs Kálmán ur és a népkönyha vezetősége.

H I R E K.

N a p l ó.

Műkiállítás a városházán. — Nyitva mindennap délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Iparmúzeum, nyitva minden vasárnap és ünnepeken d. e. 9—12-ig.

Nov. 27. Sétahangverseny a városháza nagytermében, a képképzésnél.

Nov. 30. Protestáns-estély d. u. 5 órakor a főiskola disztermében.

Nov. 30. A h-nánási vasút részvénytársaság gyűlése d. e. 9 órakor, a városházán.

Dec. 7. A Petőfi-dalkör rendkívüli közgyűlése, az egyelet helyiségében.

Dec. 22 Városi tisztújító közgyűlés.

* **A debreceni műtárlat.** A műtárlat iránt csak megvan az érdeklődés, de bizony a vásárlási kedv nagyon megakadt. Az erkölcsi siker pedig bár nagyon szép dolog, de magában nem elégséges ahhoz, hogy képzőművészeti életet teremtsünk Debrecenben, miután a festők nem csak azért festenek, hogy hivatásuknak eleget tegyenek, hanem azért is, mert élni akarnak. Ha a debreceni műtárlaton a fővárosi képeknek legalább egy kis része el nem kél, akkor a jövő évi tárlatra már nem fogunk képeket kapni. De esodálkozunk is azon, hogy mikor igazán olesó áron, művészi értékkel bíró képekhez juthatnának azok, akiknek módjukban lenne képeket vásárolni itt Debrecenben, ahol műkereskedés sincs, — mint például a szomszédos Nagyváradon, a hol a hazai művészeketől eredeti képeket bármikor lehet vásárolni, ilyen kevés a vásárlási kedv. Egyes képekre ugyan folyik az alku, de már három napja egyetlen kép sem kelt el. A látogatók száma azonban egyre növekedik s egyben szaporodik

a műpártoló egyelet tagjainak száma is, a mennyiben a tegnapi napon már 225 tagja lett az egyeletnek, mely igazán mindent megtesz a képzőművészet népszerűsítése érdekében. A tegnapi napon a Dóczy felsőbb leányiskola növendékei tekintették meg csoportosan a képképzésnél, melynek egész napon keresztül körülbelül 140 vendége volt. A mai sétahangversenyen is bizonyára a képképzésnél adnak találkozót egymásnak a művészet barátai, hanem ezen a napon a 20 filléres tanuló-jegyek nem érvényesek.

* **Érdekes debreceni munka.** Dr. Tóth László, aki most készül az egyetemi magántanári vizsgára érdekes munka kiadására készül s ebben az ügyben tegnap beadványt intézett a városi tanácshoz, miután a terjedelmes könyvet a debreceni városi nyomdában akarja elkészíttetni. A mű címe *Az egyetemes európai büntetőjog általános elvei*, melynek kiadásával mint beadványában mondja, megelőznénk a német, francia és angol büntetőjogi irodalmat.

* **Uj törvényszéki jegyző.** A m. kir. igazságügyminiszter Arvay Géza kir. törvényszéki aljegyzőt ugyanezen törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

* **Helyi szerző zeneműve.** Nemes emberbaráti cél szolgálatába bocsátotta muzsáját dr. Széll Kálmán helybeli orvos, kinek neve, mint zeneszerző is széles körben ismeretes, Debrecen város közönsége előtt. *Debreceni tánc album* a címe a 18 oldalas, csinos kiállítású füzetnek és 5 igen kellemes, élénk ütemű, igazán talpalá való darabot tartalmaz. Igen valószínű, hogy a füzet két legsikerültebb darabja a *Margit* polka francaise és a *Nagyerdei emlék* c. polka mazurka a farsang legkedveltebb tánc darabjai közt fog helyet foglalni. A füzet jövedelme, műpártolók alapítványa cím alatt, a siketnémákat gyámolító egyesület pénztárának gyarapítására fordítatik. Kapható Oláh Károly közművelődési tanácsnoknál és a szerzőnél (lakik József kir. herceg-utca 35. sz.) négy koronáért.

* **Kinevezés.** Láng Lajos kereskedelmi miniszter Radós Lipót ipari segédfelügyelőt a debreceni gőzgépező és gőzkazánvizsgáló bizottság pótagyájává nevezte ki.

* **Uj körorvos.** Dr. Altmann Aczél Béla lemondása folytán megüresedett m-pécs-felsőjózsi körorvosi állásra Rásó Gyula alispán dr. Gáspár Géza debreceni gyakorló orvost nevezte ki ideiglenes körorvossá.

* **Katonai utóállítás.** A jövő december hó 5-én katonai utóállítás lesz a *Korona* szálloda nagytermében, melyre a katonagyosztály négy katonakötelet-fog mérték elé állítani. Az utóállítás K. Tóth Mihály fog elnökölni.

* **Ajándék a városi muzeumnak.** Érdekes tárggyal szaporodott a városi muzeum tegnap, amikor is Gállné urasszony egy 1780-ból származó gobelinszerű hímzőmunkát adott át Lőfkovits Arturnak, a ki azt a kiállított muzeumban helyezte el. Az érdekes műtárgy a mai naptól kezdve már ki van állítva a muzeumban.

* **Nem szabad betlehemezni.** Végh Gyula tb. rendőrfőkapitány rendeletet bocsátott ki, melyben, tekintettel arra,

hogy a karácsonyi ünnepek alatt szokásos betlehem-járások alkalmával számos lopás, utcai botrány és verekedés történt, — a betlehem járásokat betiltotta. A rendőroket utasította a főkapitány, hogy a megcsipett bethlemes fiukat jelentsék fel, a játékhöz használt eszközöket pedig kobozzák el. Tény, hogy ez a régi, Magyarország egyes vidékein még teljes tisztaságában és szépségében fennálló népszokás olesó, alkalmi keresetforrássá vált, mely nélkülöz minden szépséget, csak alkalmatlan és kellemetlen zaklatás.

* **Adakozások a népkonyhára.** A december 14-ikén délelőtt megnyilando népkonyha vezetősége tisztelettel felkéri mindazokat, kik a népkonyhára adakozni óhajtanak, sziveskedjenek pénzbeli adományait Szűcs Kálmán nőegyleti pénztáros Urhoz, a természetben adományokat pedig a népkonyha vezetőségéhez (Csapó utca, Kovács laktanya) küldeni. Minden adomány hírlapilag lesz nyugtázva.

Halálozások. A tegnapi nap folyamán következő haláleseteket jelentették be, az anyakönyvi hivatalnál. Tóth János József róm. kath. 8 hónapos, Hainra Imre róm. kath. 2 hónapos, Kovács Julianna ev. ref. 16 hónapos.

* **Kisorsolt kötvények.** A földterhmentesítési pénzalap m. kir. igazgatósága megküldötte a debreceni kereskedelmi és iparkamarának azon 4 százalékos kötvények kimutatását, melyek az 1902. évi november hó 1-én kisorsoltattak s melyeknek kamatozása a sorsolástól számítandó hat hónap múlva, az az 1903. évi május 1-ével megszűnik; minthogy a korábbi sorsolások alkalmával kisorsolt és készpénzben való visszafizetésre több kötvények még beváltva nem lettek, figyelmeztetnek az érdekelte tulajdonosok, hogy azok kamatozása a lejáratú időponttal t. i. az illető sorsolástól számított hat hónap elteltével megszűnt és hogy ha ezen időn túl is az illető szelvények egyike vagy másika mégis kiváltatott volna, a felvett kamatbeli összeg, a kötvények készpénzben leendő visszafizetésekor a tőkéből fog levonadni.

* **Az elveszett tejes kanna.** Weinstejn Jakab hatvan utcai tejesarnok tulajdonos Draveczky Imre nevű tejügynöke elvesztett egy tíz literes bádóg tejes kannát. A veszteséget bejelentette a rendőrségen, mely a nyomozás során kiderítette, hogy a tejes kannát Kiss Gyula foglalkozás nélküli egyén találta meg, ki azt magánál tartotta azzal a szándékkal, hogy később értékesítse. A tejes kannát elkobozták s visszaadták jogos tulajdonosának, mire ez a panaszt visszavonván Kiss Gyula ellen az eljárást beszüntették.

A bolondító ital. A bufelejtésre, kedvderítésre annyira alkalmas bornak minden emberre más és más hatása van. Az egyik elalszik, a másik sir, a harmadik poharat eszik, vagy örökké énekel, jóízűen beszélget önmagával vagy nagy urnak képzel magát, busul vagy kacag, kipirul vagy sápadt lesz, esendesen motyog vagy tör, zuz, rombol, ordít, s a legképtelenebb garázdálkodást követi el. A legutóbbi tulajdonosággal rendelkező emberek mintaképe Takács József. Tegnap berugott. Elindult hazafelé, s amint a kocsmából az utcára lépett azon kezdte, hogy tettleg bántalmazott egy gyermeket is egy öreg asszonyt. Ezen hősi tett után gondolkodás nélkül bezuzta a Csokonai utca 7. sz. háznak egy ablakát, s éppen egy másik ablak ellen készült

kirontani, mikor lefűlelte egy rendőr. Az az csak akarta lefűlelni, de nem birt az izgága emberrel, ki vad dühvel igyekezett magát kiszabadítani a rendőr karjai közül. A rendőr végre is egy bajtársát hívta segítségül, s egyesült erővel, nagy hajcihó és népesödület közepette beszállították Takács József urat a rendőrségre, hol azon kezdte hogy berugta a dutyi ajtaját. Azután elcsendesedett, s elaludt. Mikor felébredt és hazabocsátották viselt dolgaira egyáltalában nem emlékezett. Garázdálkodásáért meg fogják büntetni.

* **Tolvaj üldözés.** A debreceni hártárban levő Rózsa csárda rendes megszálló helye a Debrecenbe igyekvő falusi embereknek. Tegnap éjszaka is számos vendége volt a csárdának. Kora reggel, mikor a lovak befogásához akartak fogni Fanyód József gazda ijedten vette észre, hogy valaki ellopta a lószerszámát. Amint a szerszám után kezdett tudakozódni, Halász Ferenc eszlári gazdaember felugrott a szekere, a lovak közé esapott s gyorsan kihajtatott a csárda udvaráról. A dolog rögtön gyanus volt Fanyód József előtt, felkapott egy másik szekerre s utána hajtatott Halásznak. Az üldözés mind hevesebbé vált, végre a város végén Fanyód kiáltására egy rendőr megkapta a lovak zabláját s Halászt szekerevel együtt elővezette a rendőrségre. A gyanúsított gazda tele torokból kiabált méltatlan meggyanúsítása miatt, szekereinek megmotozása ellen pedig a leghevesebben tiltakozott. — A szájkódás azonban nem használt semmit s az egyik rendőrbiztos végre is megtalálta az ellopott lószerszámot a kocsin levő széna között. Az enyveskező gazda ellen megtették a feljelentést.

* **Sikkasztó cigányasszony.** Özvegy Doschekál Józsefné darabos-utcai lakos ezelőtt négy nappal mintegy 20 korona értékű ócska ruhát adott át Kálló Józsefné ócska ruha áruló cigányasszonynak, hogy azokat adja el s majd az árából tisztességes fáradsági díjat kap. A cigányasszony el is adta a ruhákat, a pénzt azonban elfelejtette rendelkezési helyére szállítani, sőt az egész összeget elköltötte. Özv. Doschekálné panaszára a rendőrség megindította az eljárást Kálló Józsefné ellen, ki tettét beismerte.

x **Eladó ház.** Varga utca 12-ik számú ház, igen kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni lehet Batthányi utca 22-ik szám alatt.

Kiadó lakások.

1.) A Hunyady-utczában kiadó egy kényelmes uri lakás, áll: 2 utczai szoba, egy előszoba, 3 udvari szoba, egy kézi kamara, egy üveges folyosó, pincze konyha, kamara, pincze és mosó konyhából. Kiadó 1903 évi május 1-től. Évi bér 1200 korona.

2.) A Deák Ferencz-utczában kiadó egy utczai szoba, konyha, pincze ez év December hó 1-től. Havi bér 20 korona.

Bővebb felvilágosítást ad a: **Kiadóhivatal.**

KÖZIGAZGATÁS.

× **A mai közgyűlés.** A novemberi közgyűlés 41 tárgya közül tegnap 23 ügyet intézett el a közgyűlés Mára még 18 tárgy maradt; de ezek mind kisebb jelentőségű ügyek, részben pár perc alatt elintézhettek, úgy hogy a mai ülés alig fog másfél óránál tovább tartani. Az ülés egyébaránt név szerint való szavazással kezdődik.

× **Bizottsági tagok előértekezlete.** Em-lítettük már, hogy erős városi párt kialakulására vezethet az a jelentős ujtás, melyet kedden a szabadelvű párt közgyűlési előértekezletén léptettek életbe. Az előadók ugyanis részletesen ismertették az ügyeket és az értekezlet minden kérdésben megállapodott abban, mit határoz. Csakhogy az ily előértekezlet döntéseinek a közgyűlésen is érvényesülniök kell s a városi párt igazi ereje és akaratára abban nyilvánulhat, ha a többség mindenkor meg is védelmezi álláspontját. Kell hogy kellő számu felszólalói legyenek, akik akaratát kifejezzék és szükséges, hogy a többség minden ülésen az elnök berekesztő szaváig együtt maradjon.

E G Y L E T.

A tisztviselők egyletéből. A debreceni tisztviselők önszegélyző egyesületében a jövő hó folyamán a következők lesznek napibiztosok: 2-án Oláh Imre, 3-án Papp Lajos, 4-én Beczner Frigyes, 9-én Balogh Imre, 15-én Zimmermann Gyula, 22-én Budaházy Odón, 29-én Csath Zsigmond. Ez alkalommal mindenemű egyesületi ügyek d. u. 5-6-ig elintézhettek s tagsági jelentkezések elfogadhatnak.

Uj pénzbeszedő. A debreceni tisztviselők önszegélyző egyesületénél Szabó Lajos pénzbeszedő állásáról lemondván, az egylet Fényes Sándor nyugalmazott rendőrt alkalmazta helyette, pénzbeszedéssel is megbizván. Az egylet igazgatósága ezt ezuton is tudomására hozza a tagoknak.

A rabsegélyző-egylet új tagja. A püspök-ladányi nagyközség egyszer s mindenkorra 20 korona adománnyal belépett a debreceni rabsegélyző egylet tagjai sorába.

S Z I N H Á Z.

Színházi műsor:

Nov. 27. esütörtökön: *Két örömnapp*, bohózat.

Nov. 29. pénteken: *Csokon szerzett völegény*, énekes bohózat.

Nov. 29. szombaton: *Svihakok*, daljáték.

Nov. 30. vasárnap: délután *Ádám és Éva*, daljáték, este *Rezervisták*, énekes bohózat.

December 1. hétfőn Vörösmarty Mihály születésének évfordulója alkalmából: *Csongor és Tünde*, regés színjáték.

— **(Két örömnapp)** A színháznak alighanem csak egy jut; mert tegnap üres volt a színház. De reméljük, hogy ma estére megtelik. Aki jól akar mulatni okosan teszi ha siet jegyet váltani, mivelhogy a *Két örömnapp* nagyon mulatóságos bohózat; az előadás pedig, mely-

ben nálunk színre kerül, a legperdülőbbek egyike. A rendezés kifogástalan ügyessége, az összes szereplők jeleskedése elsőrendű értékűvé avatják ezt a bohó játékot. *Krémer, Palágyi, Sebestyén, Csige Ilonka* és a többi szereplők egyenként és külön méltók az elismerésre. s teljes élvezetet szereznek a közönségnek. A *Két örömnappal* legfőbb eseménye azonban az az öröm, hogy milyen pompás jó színész, valóságos művész *Pataki Béla*, mikor egészen tudja a szerepét. Tegnap megesezt ez a csoda s így érthető, hogy a kiváló tehetségű *Pataki* pergő nyelven fecsegtél el a bohó kolozsvári siheder beszédeit, szinte magával ragadta a közönséget. Igazán mulatságos alakot teremtett a Pista gyerekből. Már csak 6 érette is érdemes a házat zsufolásig megtölteni. De meg az egész elmésen magyarosított darab eljátszása oly művészi, hogy a nagyközönség lelkes tapsaira mindenképen méltó.

— (A színház házi kezelése.) Tegnap a városi közgyűlés az ügylátralekók jegyzékének elintézése során kimondotta, hogy a színház házi kezelésbe vételét a decemberi közgyűlésen el nem határozhatja, tehát az ügyet az 1903. évre halasztja. Ennek egyik oka az, hogy a kérdés még teljesen előkészítve nincsen és most a város a tisztújítás előtt nem is ér rá az ügy megoldására. De meg a színház igazgatóval kötött szerződés értelmében a szerződést december 1-éig kellene felmondani. Ez pedig most már felette nagy méltatlanság lett volna *Makó* igazgatóval szemben, aki már erősen szervezkedett a jövő évre s máskülönbben is bebizonyította komoly művészi törekvéseit. Hibák, hiányok ugyan nagy számmal észlelhetők a szintársulatnál; de a vezetés szelleme, az igazgató jóra való szándéka mégis annyira bizható és elismerésre méltó, hogy teljesen helyes intézkedés a házi kezelés kérdésének 1903-ra halasztása.

TAVIRATOK.

A Nemzeti Múzeum ünnepe.

Saját tudósítónktól.

Budapest, nov. 26.

A fővárosban ma ünnepelték a Nemzeti Múzeum fennállásának 100-dik évfordulóját. A fényes közművelődési ünnep alkalmából diszgyűlés volt a Múzeum dísztermében, melyen a király képviselőjében *József Agost* királyi herceg jelent meg. Megkoszorúzták a tegnapi nap folyamán *József nádornak* és gr. *Széchenyi Ferencnek*, a Nemzeti Múzeum két nagy nevű megalapítójának szobrát.

A díszgyűlés lefolyásáról következőkben számolunk be: Tizenegy órakor jelent meg a gyűlésen *József Agost* kir. herceg, kit *Szell Kálmán* miniszterelnök és báró *Fejérváry Géza* fogadtak. Jelen voltak: *Szell Kálmán* miniszterelnök, *Darányi Ignác*, *Fejérváry Géza* báró, *Wlassics Gyula*, *Láng Lajos*, *Széchenyi Gyula* gróf miniszterek, *Csáky Albin* gróf a főrendiház elnöke, *Apponyi Lajos* gróf udvarnagya, *Bubics Zsigmond*, *Fir-*

cák Gyula, *Várady L. Árpád* püspökök, *Császka György* kalocsai érsek, a főváros, minisztériumok, egyetemek kiküldöttei, országgyűlési képviselők igen nagy számmal és még számos előkelőség.

Wlassics Gyula miniszter díszelnök nagy éljenzéssel fogadott megnyitó előadása után *Széchenyi Gyula* gróf miniszter fejezte ki a díszelnöknek köszönetét a megemlékezés meleg szavaiért, ugyancsak a *Széchenyi* nemzetség nevében *Széchenyi Emil* gróf soproni főispán is köszönetet mondott a kegyeletes emlékünneppel rendezőinek.

Ezután a kül- és belföldi küldöttségek üdvözölték a Magyar Nemzeti Múzeumot; — ezek közt első volt *Suess Ede* a bécsi Tud. Akadémia tagja, aztán következtek *Eötvös Lóránd* báró a Magyar Tud. Akadémia, *Radisics Jenő* az Iparművészeti Múzeum, *Vécsey Tamás* a Tud. Egyetem nevében stb. stb.

Az üdvözlőknek és a megjelent közönségnek *Szalay Imre* igazgató mondott köszönetet, ki azután *József nádor* és gróf *Széchenyi Ferenc* című korrajzát olvasta fel. Dr. *Horváth Géza* osztályigazgató szép beszéd kíséretében megkoszorúta *József nádornak* a díszteremben felállított mellszobrát. Ezzel az ülés véget ért. — A gyűlést megelőzőleg *Szalay Imre* igazgató egész csendben megkoszorúta *József nádornak* a *József-téren* felállított szobrát.

A Széchenyi-szobor leleplezése.

Az ünnep második része a Nemzeti Múzeum megalapítójának *Széchenyi Ferenc* gróf szobrának leleplezése volt. Az ünnepi beszédet *Szalay Imre* igazgató mondta, lelkes szavakban dicsőítve az alapító hervadhatlan érdemeit. A beszédre *József Agost* királyi herceg következő szavakban válaszolt:

Szerencsésnek érzem magamat, hogy Ő felsége legmagasabb személyét itten képviselhetem. Megilletődéssel gondolok e helyütt *Széchenyi Ferenc*re, ki nagylelkűleg megvetette alapját a Nemzeti Múzeumnak, valamint boldog emlékü nagyatyámra, *József nádorra*, ki oly jelentékeny szerepet játszott a Nemzeti Múzeum felvirágoztatásában. Hirdesse e szobor késő nemzedékek előtt is az alapító gróf *Széchenyi Ferenc* nagyságát és a nemzet háláját, — s tisztelettel, lelkesedéssel tekintsen reá minden magyar!

Zugó éljenzés kísérte a lelkes beszédet, melyvel az ünnepség befejezést is nyert.

Gabonatözsde.

Budapest, november 26. (Saját tudósítónk távirata.) (Déli zárlat.) Buzakinál nagy, vételkedv gyöngye. Lanyha irányzat mellett 13,000 métermázsa került forgalomba 2 és fél—5 fillérel olcsóbb áron. Egyéb gabona-nemek bányadtak. Idő: havas.

Buza októberre	0.00—00.
„ áprilisra	7.65—66.
Gabona áprilisra	0.00—00.
„ októberre	6.63—64.
Zab	6.37—38.
Tengeri májusra	5.75—77.
Repece	12.00—12.10.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Tóth Szöke Istvánt felmentették.** A nyáron ismeretlen tettesek betörték *Kurián Gyula* és *Gasparik Antal* ékszerészek üzleteibe s onnan nagyobb mennyiségű ékszert, óraláncot és több órát elvittek. A rendőri nyomozat során több gyanúok alapján letartóztatták *Tóth Szöke Istvánt* rovott multu egyént, ki pár nappal szabadult ki a váci fegyintézetből, hol 3 és fél évi fegyházbüntetését töltötte ki. Két a *Kurián Gyula* üzletéből lopott órát meg is talált a rendőrség *Fazekas Istvánnál*, *Tóth Szöke István* házizagadjánál, minek alapján a kir. ügyészség úgy *Tóth Szöke Istvánt*, mint *Fazekas Istvánt* és nejét vád alá helyezte. Tegnap tartották meg ez ügyben, a bünyügyi főtárgyalást, melynek során beigazolódtott, hogy az órák tényleg a *Kurián Gyula* üzletéből valók, de hogy azokat *Tóth Szöke István* lopta volna el betörés útján — kétségtelenül beigazolni nem lehetett.

A bíróság hosszas tanácskozás után *Tóth Szöke Istvánt* a két rendbeli betöréses lopás és egy rendbeli lopás vádjára alól bizonyítékok hiányában felmentette. *Fazekas Istvánt*, ki már két ízben lopás és sikkasztás miatt el volt ítélve, a bíróság orgazdaság büntetéseért 7 hónapi börtönnel sújtotta, *Fazekas Istvánnét* felmentette.

A kir. ügyész *Fazekas István* büntetésében megnyugodott, *Tóth Szöke István* és *Fazekas Istvánné* felmentése ellen azonban több rendbeli semmisségi panaszt jelentett be.

Tóth Szöke István és *Fazekas Istvánné* megnyugodott az ítéletben, *Fazekas István* felebbezett.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Ma csütörtökön, november 26-án:

Két örömnappal.

Bohózat négy felvonásban.

Személyek:

Boross Vince	<i>Krémer Jenő</i> .
Berta, felesége	<i>Ebergönyiné</i> .
Böske, leányuk	<i>Csige Ilonka</i> .
Nyarádi Lőrinc	<i>Palágyi Lajos</i> .
Lufza, felesége	<i>Hahnel Aranka</i> .
Hollvitz Krisztina	<i>Havasi Szidi</i> .
Simóka	<i>Sebestyén Géza</i> .
Kelenyédi Pista	<i>Pataky Béla</i> .
Gerő	<i>Galló Gyula</i> .

Holnap pénteken, november 28-én

Csókonszerzett völegény.

Bohózat.

PÉNZT!

Törlesztéses kölcsönök

és konvertálásokat a budapesti házakra és földbirtokra minden előzetes költség nélkül bármily összegig előnyös feltételek mellett szerez

Löwy Antal

István-tér 6.

Legnagyobb összekötés! Leggyorsabb lebonyolítás! Levélbeli megkeresések azonnal elintéztetnek válaszbélyeg beküldése nélkül is.

Két I-só emeleti s udvari szoba garzon lakásnak és egy bolthelyiség azonnal kiadó.

Értekezhetni lapunk kiadóhivatalában.

Nemesak a magasabb, de a legszerényebb igényeknek is megfelelő

Gyermek játékok,

Karácsonyi

ajándéktárgyak

a legjutányosabb árban kaphatók

Szent-Királyi Tivadar

műiparú üzletében.

10902
1902. Tkv.

Árverési hirdetmény kivonat.

A debreczeni kir. tszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a Kir. Kinestár végrehajthatónak Nagy János és neje elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. tszék a debreczeni kir. bíróság területén levő a debreczeni 7194 sz. tjkvben A + 3673 145 hrsza. felvett ingatlanra 1457 koronában megállapított kikiáltási árban avégrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül 1902 évi december hó 13-ik napjának d. u. 3 órája e kir. törvényszék árverési termében kitűzetett.

Kikiáltási ár a becsár azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10-% át készpénzben, vagy óvadékképes érték papírban letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldötnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék mint tkvi hatóságnál és Debreczen város rendőrségénél tekinthetők meg.

A kir. tszék mint tkvi hatóság Debreczen 1902 évi szeptember hó 9-napján.

Hegedüs.

kir. tszéki bíró.

Hirdetések

a SZABADSÁG napilap számára . . .

Julányos áron felvételnek.

Legmagasabb helyről kitüntetve 1890-ben. — II. Vilmo német császár által kitüntetve 1901-ben. — Ezredéves kiállításon : Állami ezüst érem.

Löfkovits Arthur

Ékszerész.

Debreczen

Legszebb újdonságok karácsonyi ajándékokban. Jutányos árak. Képes árjegyzék kívánatra ingyen. Saját órás, arany-műves és vésnöki műhely. Kívánatra választékok is küldetnek. Telefonszám : 59.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatáság által megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegy törvényvédelme alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg használ. — Ez a balzsam : 1. Felülmulhatatlanul hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségeiben, enyhíti a hurutot és megszünteti a váladékot, elállítja a fájdalmas köhögést és meggyógyítja az ilyen bajokat, még ha idültek is. 2. Kitűnően használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok minden betegségeiben stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsasággal meggyógyítja a gyomorgörcsöt, kólikát és hasesikarást. 5. Gyöngéd székélest okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lépőkört és a mélabut és megerősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnően szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál, szájpohadásnál és minden fog- és szájbetegségeknél, megszünteti a felbőgögést és a száj meg a gyomor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógyszert képez minden sebre, lázas kiütések, sipoly, szemölcsök, égett sebek, fagyott tagok, rüh, kősz és bőrküütések ellen, megszünteti a fejfájás, zugást, szaggatást, köszvényt, fülfájást stb. Vigyázni kell mindig a zöld apácza védjegyre, mely fent látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozatjuk a gyárból, eredeti karton-dobozokban ; bérmentve bármely postaállomásra Ausztria-Magyarországon 13 kis., vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Küldés csak az összeg előre való utalványozása mellett.

Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcse.

Ez a gyógyszerében felülmulhatatlan két szer soha sem romlik meg, hanem ellenkezőleg mentől öregebbek, annál értékesebb és hatékonyabbakká válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minél fogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig mehozják a segílyt és sikert, legalább az orvos megérkeztéig ; természetesen sohasem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugynevezett pótszerekhez nyulni, melyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem forduljunk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kitűnő, olesó, megbízható, amellet teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez, melyet minden eshetőségre készen, minden családban készletben kell tartani. Ahol nem lehet valódi minőségben, a valódiság minden ismervével megkapni, ott rendeljék meg közvetlenül ily cím alatt :

An Apotheker A. Thierry LIMITED Schutzensgel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi raktár Budapesten, Torók Jozsef gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.

Legjobb a **SEBTAPASZ.**
dr. Forti-féle

Még eddig semmiféle tapaszt nem érte el ennek a jó hatását!

Forti László eredeti gyártmánya.

Rendkívüli gyógy- és fájdalomcsillapító hatása mindennemű sebeknél, égéseknel, daganatoknál stb. Azonnal csillapítja a fájdalmat, oszlatja a daganatot és rögtön gyógyítja a sebet, a nélkül, hogy vágni kellene. A női emlőgyulladásnál biztos eredménnyel alkalmaztatik. Ára 2 kor. kisebb 1 kor. és a legkisebb 70 fill. Kapható a gyárban, Forti László Budapest, II. ker., Iskola-utca 24. sz. és a főraktárban Budapesten, Tóth József gyógytárában, Király-u. 12., valamint Budapesten minden és a vidéken a nevezetesebb gyógytárakban.

Az eredeti dr. Forti-féle sebtapaszt külső csomagolásán, mely

F. L. betűvel van lepecsételve, az itt is látható védjegyet, sajátkezű aláírását a Budapesti kereskedelmi és iparkamara 6080/1899. sz. végzésével megerősítette.

A számtalan értéktelen és ártalmas utánzatok arra indítottak, miszerint az utánzó ellen a törvényes lépéseket megtegyem. A ki egy olyan tapaszt beküld, a mely fönti aláírással és védjeggyel ellátva nincs jutalomban részesül, mert a tapaszthamisítótak folytonosan törvényileg üldözöm.

Forti László

Francia és magyar Cognakok

Eredeti töltésű Angol rumok.

Van szerencsénk tudatni, hogy

az őszi és téli idényre

az összes csemege áruink megérkeztek. u. m.:

Déli gyümölcsök, páczolt kocsonyázott és olajba rakott halak, hideg felvágott különlegességek, prágai sonka, bécsi virsli, bel- és külföldi sajtok, uradalmi teavaj, orosz és karaván teák, tea sütemények stb., melyeket kiváló minőségű kávé és fűszer félékkel együtt a legolcsóbb napi árakon ajánlunk.

Tisztelettel

Geréby Fülöp Utódai.

Kitünő asztali és pecsenyeborok, pezsgők.

Kül- és beltöldi Likörök.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utódai

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint

november hó 15-től kezdve

jelentékeny árleszállítással

nagy karácsonyi vásárt

rendezünk.

Csakis elsőrendű, jó minőségű áruk kerülnek eladásra, ugymint:

a legujabb őszi és téli ruhaszövetek, mosó bársonyok és velezek, ruha és blouz-selymek, haraszt-kendő és sálók.

Szőnyeg, függöny, butorszövet, pokrócz, ág- és asztalterítők.

Uri divatcikkek, kézelők, esernyők, nyakkendők, ingek.

Normál (Jäger) ingek, nagragok, harisnyák.

Határozott árak! Előzékeny kiszolgálás!

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.